

BERGEN KOMMUNE

Leveranse reguleringsplanforslag for bybane og sykkel
sentrum-Sandviken

1. oktober 2026

Agenda

- Innledning
- Presentasjon av reguleringsplanen
- Informasjon om videre prosess
- Hvor finnes dokumentene
- Spørsmål

Målsetting for Bybanen

Bybanen skal styrke bymiljøet

BERGEN
KOMMUNE

Bybanen skal gi en trygg og effektiv reise

Bybanenettet

BT1 til Nesttun: 9,8 km – 15 holdeplasser – 2010

BT2 til Lagunen: 3,6 km – 5 holdeplasser – 2013

BT3 til Flesland flyplass: 6,5 km – 7 holdeplasser – 2016/17

BT4 til Fyllingsdalen: 10 km – 8 nye holdeplasser – 2022

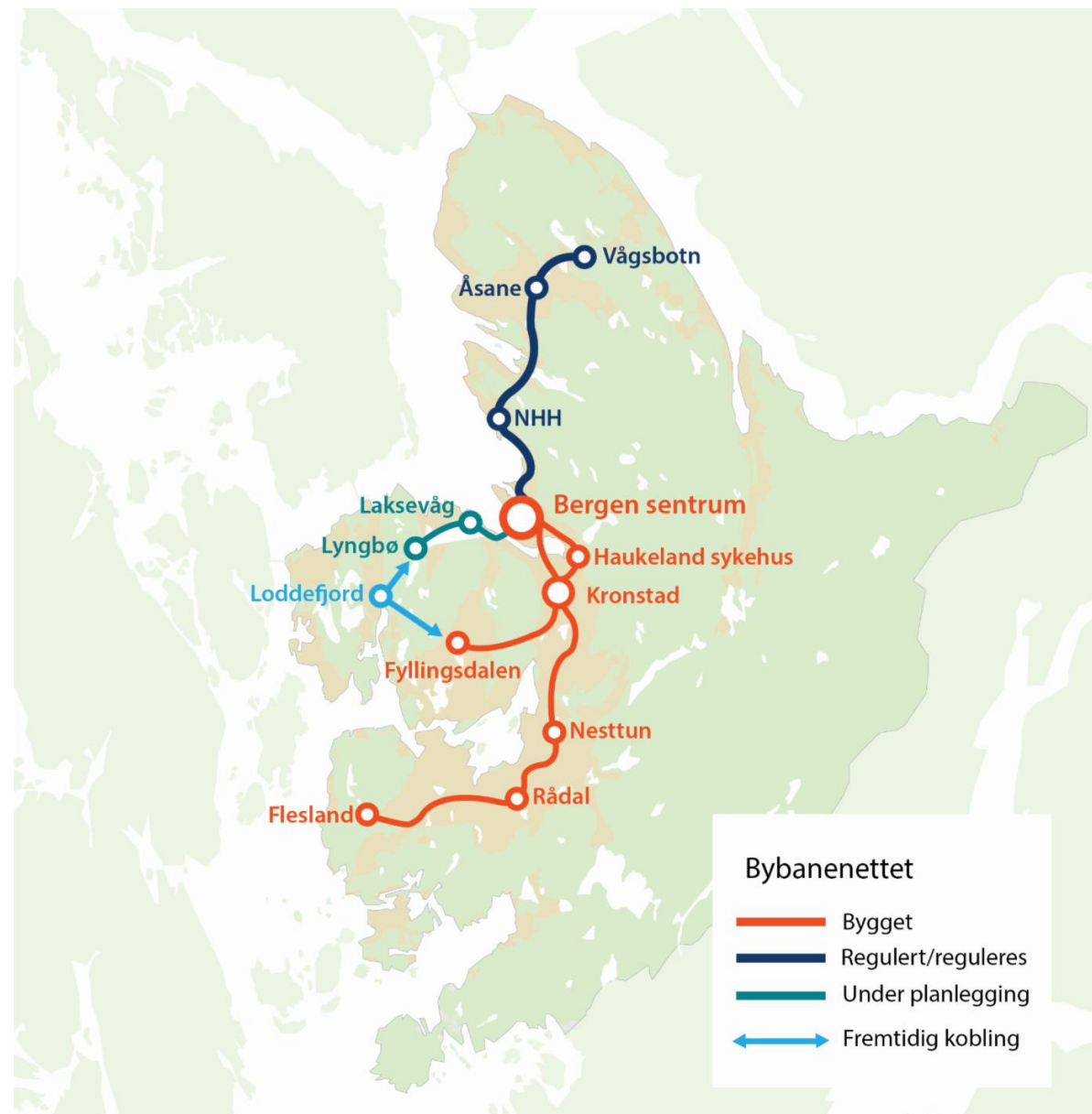
BT5 til Åsane: 12,7 km – 14 holdeplasser

- Reguleringsplaner vedtatt 2023
- Oppstart reguleringsplaner for ny løsning sentrum – Sandviken 2025

BT6 (KDP Kollektiv vest): kommunedelplan kollektiv Laksevåg

- Planlegging pågår

BERGEN
KOMMUNE

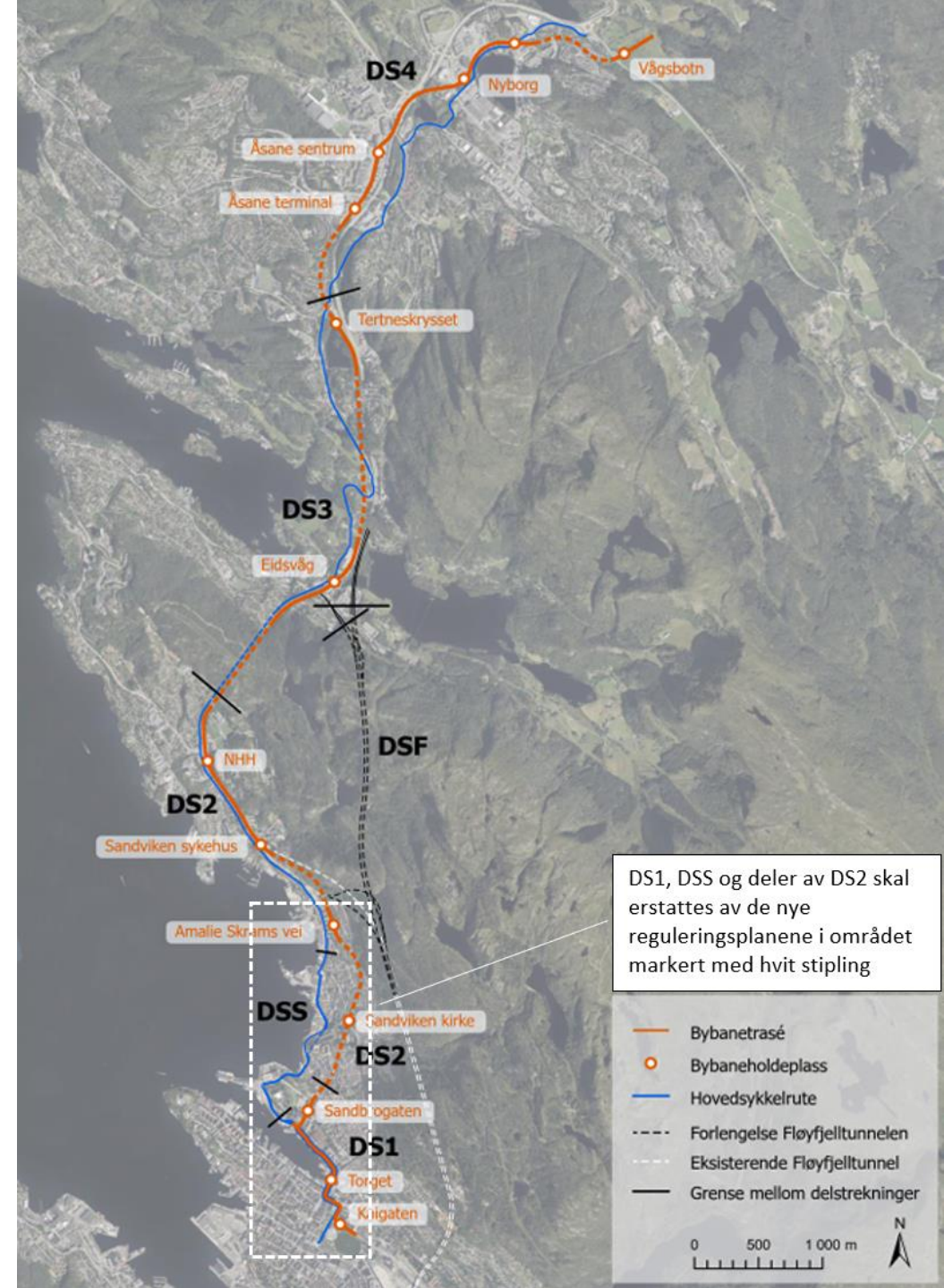

Bybanen Kaigaten - Åsane

- Vedtak reguleringsplaner 2023 inkluderte:
 - Banetrasé sentrum – Åsane
 - Hovedsykkelrute sentrum – Åsane
 - Forlenget Fløyfjelltunnel
- Høst 2024: vedtak i Bergen bystyre om at det skal reguleres bane i tunnel fra sentrum til Sandviken
- Byrådet vedtok oppstart av planarbeidet i januar 2025, og det ble meldt oppstart januar-februar 2025
- Planforslag for sentrum-Sandviken er nå klart for politisk behandling

BERGEN
KOMMUNE

Bybanen Kaigaten-Sandviken

Plan- og bygningsetaten har utarbeidet planforslag ut fra politiske vedtak (2024 og 2025).

Dette er bestillingen vi har lagt til grunn for vårt arbeid:

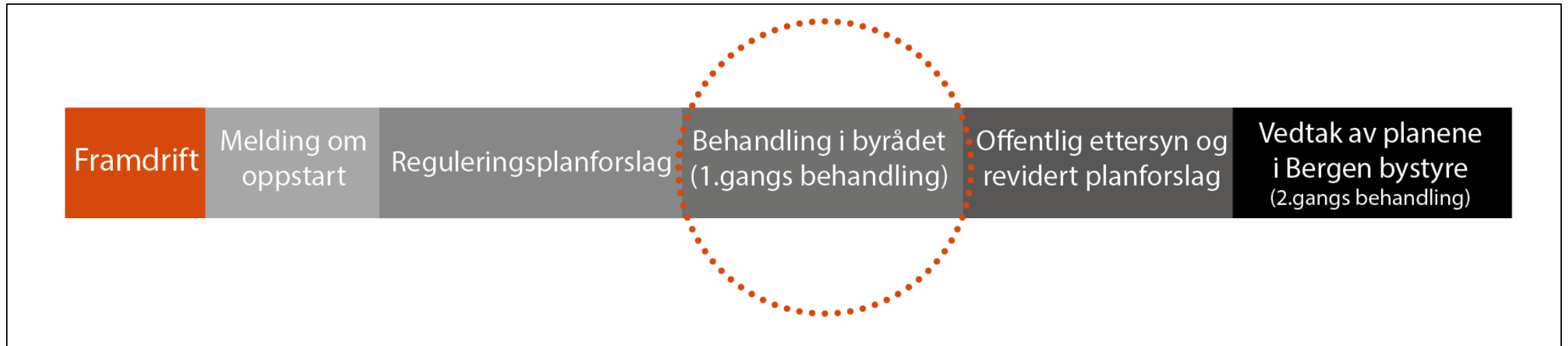
- Bybanetrasé i sentrum
 - Kaigaten – Allehelgensgate – Heggebakken
- Bybanetrasé i tunnel
 - fra Heggebakken til Slakthustomten, underjordisk holdeplass ved Sverresborg.
- Bybanetrasé i dagen i Sandviken
 - Sjøgaten – Sandviksveien
- Sykkel
 - Vurdere sykkelrute i "øvre" eller "nedre" trasé gjennom Sandviken.

BERGEN
KOMMUNE

Fremdriftsplan

- Reguleringsplanforslagene leveres fra fagetaten i dag 1. oktober
- Offentlig ettersyn sen høst 2026
- Vedtatt reguleringsplan vår 2027

Bybanen – et prosjekt i Miljøløftet

- Bybanen inngår som et prosjekt i Miljøløftet.
- Vestland fylkeskommune og Statens vegvesen har vært med i prosjektgruppen og deltatt aktivt i prosjektet.

Bergen kommune

Alver kommune

Askøy kommune

Bjørnafjorden kommune

Øygarden kommune

Vestland fylkeskommune

Jernbanedirektoratet

Statens vegvesen

Statsforvaltaren i Vestland

BERGEN
KOMMUNE

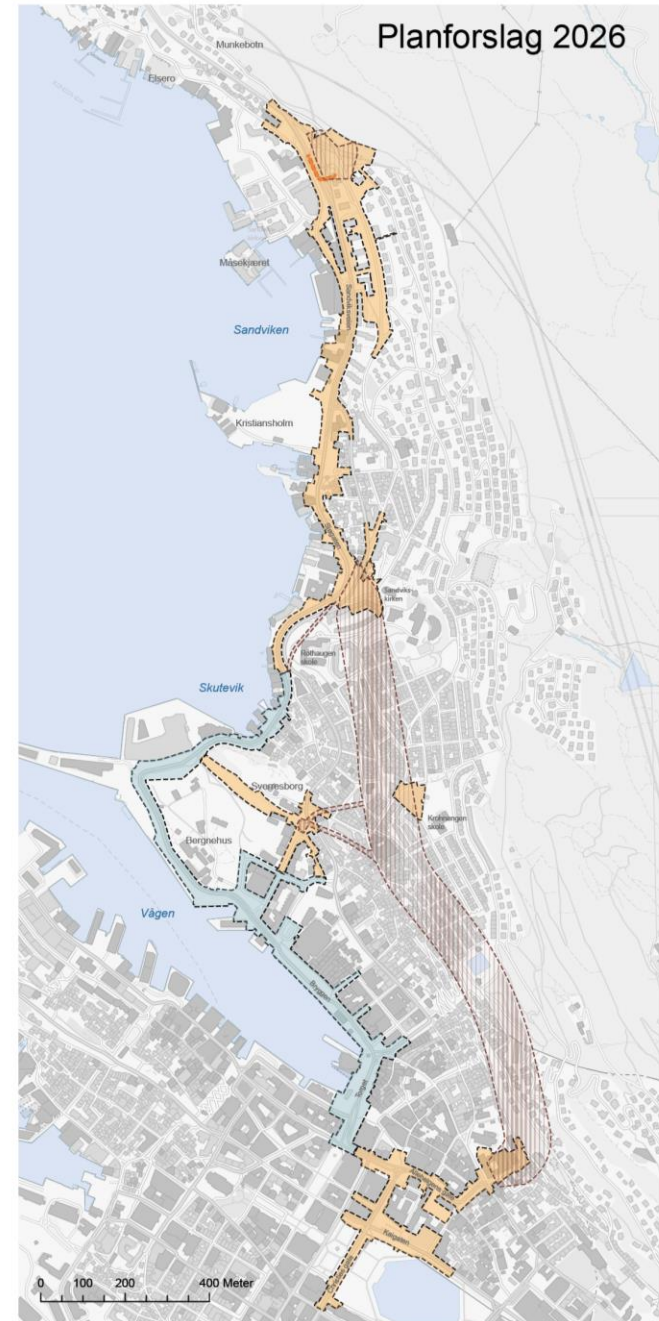
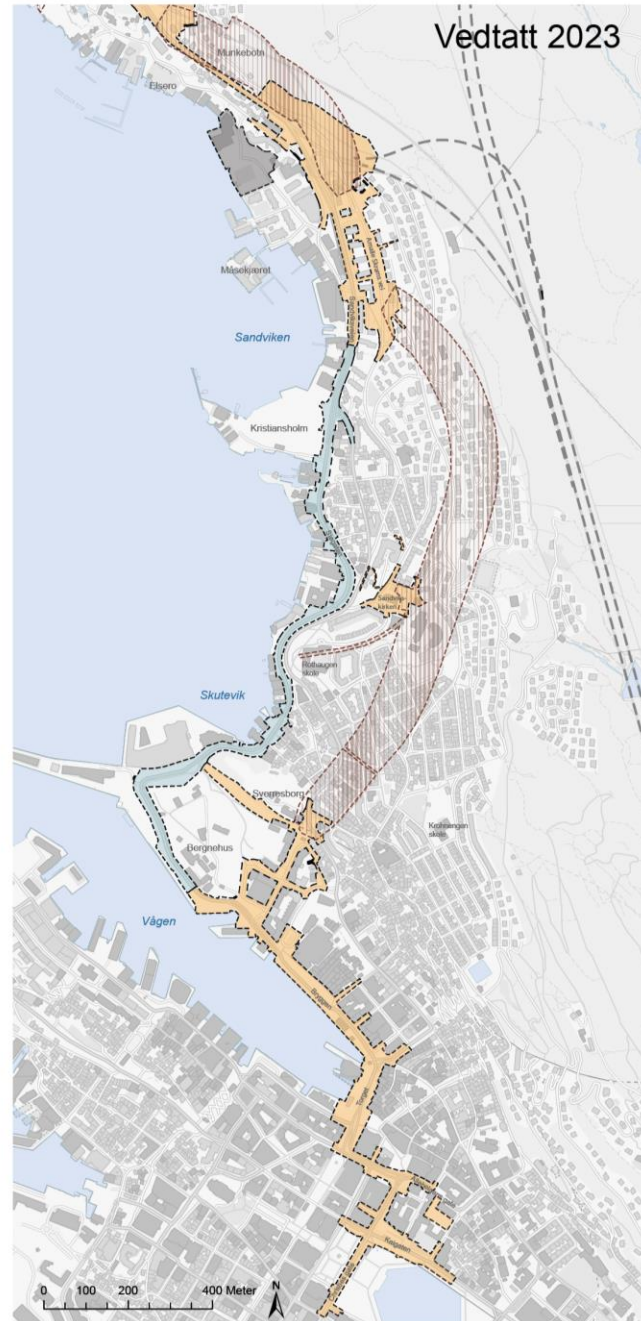
Planområdet

- Plan ID 71720000.
BERGENHUS, BYBANEN,
DELSTREKNING KAIGATEN –
SANDVIKEN
- Plan ID 71730000.
BERGENHUS,
HOVEDSYKKELROUTE,
TORGET - SKUTEVIKEN

BERGEN
KOMMUNE

- Vertikalnivå 1
- Vertikalnivå 2 (bybane)
- Vertikalnivå 2 (sykkel)
- Vertikalnivå 2 (riggområde)
- Vertikalnivå 3

Bybanen, delstrekning Kaigaten – Sandviken

Kaigaten
holdeplassområde -
felles holdeplass for
begge bybanelinjene

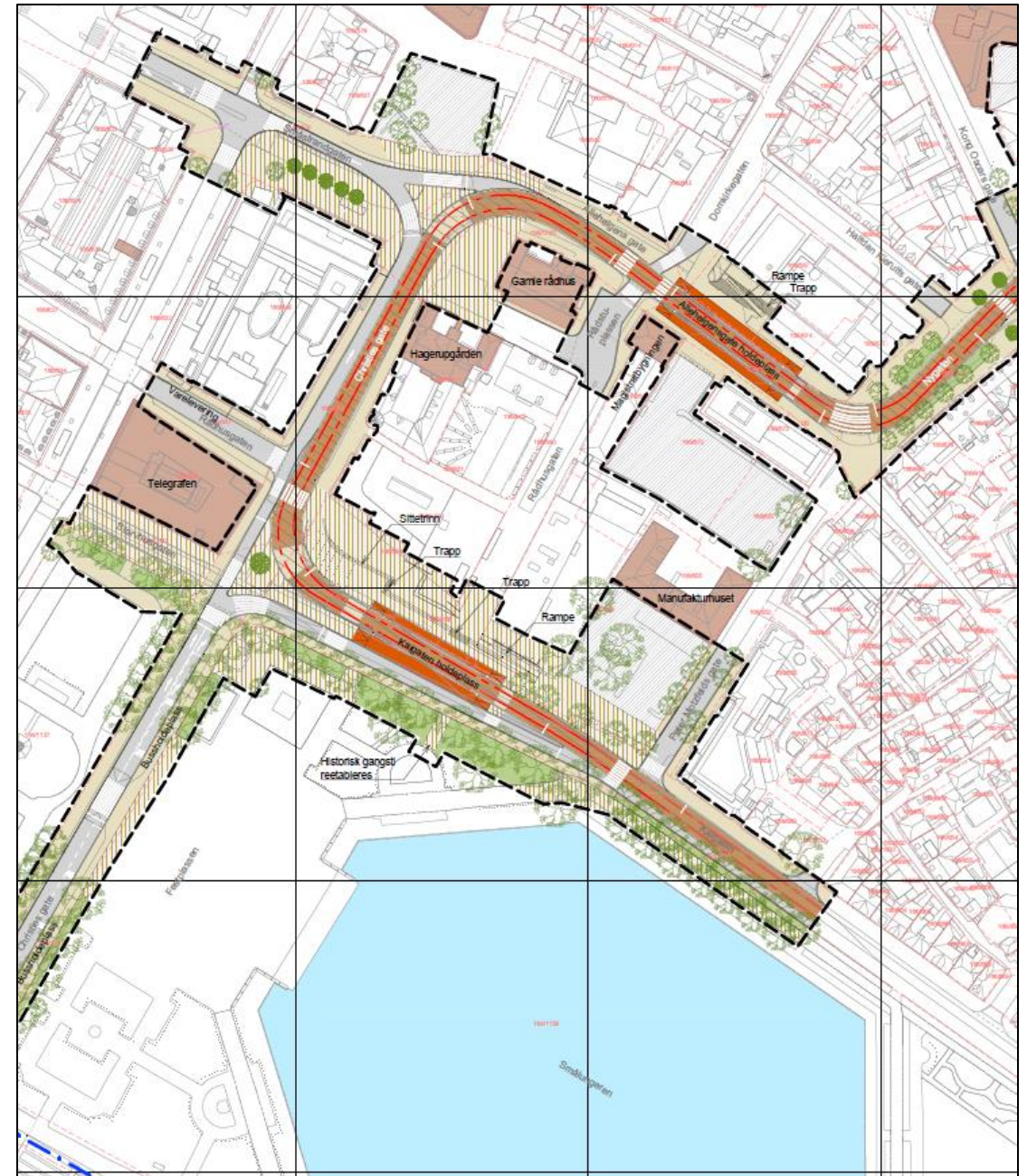

BERGEN
KOMMUNE

Illustrasjonen er delvis bearbeidet med KI

Kaigaten - Heggebakken

- To bybaneholdeplasser bidrar til bedre spredning av passasjerer og et bedre bybanetilbud
- Byttepunkt buss-bane i sentrum
- Ikke separat sykkeltilbud gjennom sentrum, løses i eget prosjekt
- Bygatene blir kollektivgater og trafikken går ned når trafikkplan sentrum gjennomføres

Kryssområde Christies gate – Allehelgens gate - Småstrandgaten

- Gående gis mer plass på fortau og torg
- Gående får flere fotgjenger-
overganger
- Planen legger opp til oppgradering av viktige byrom

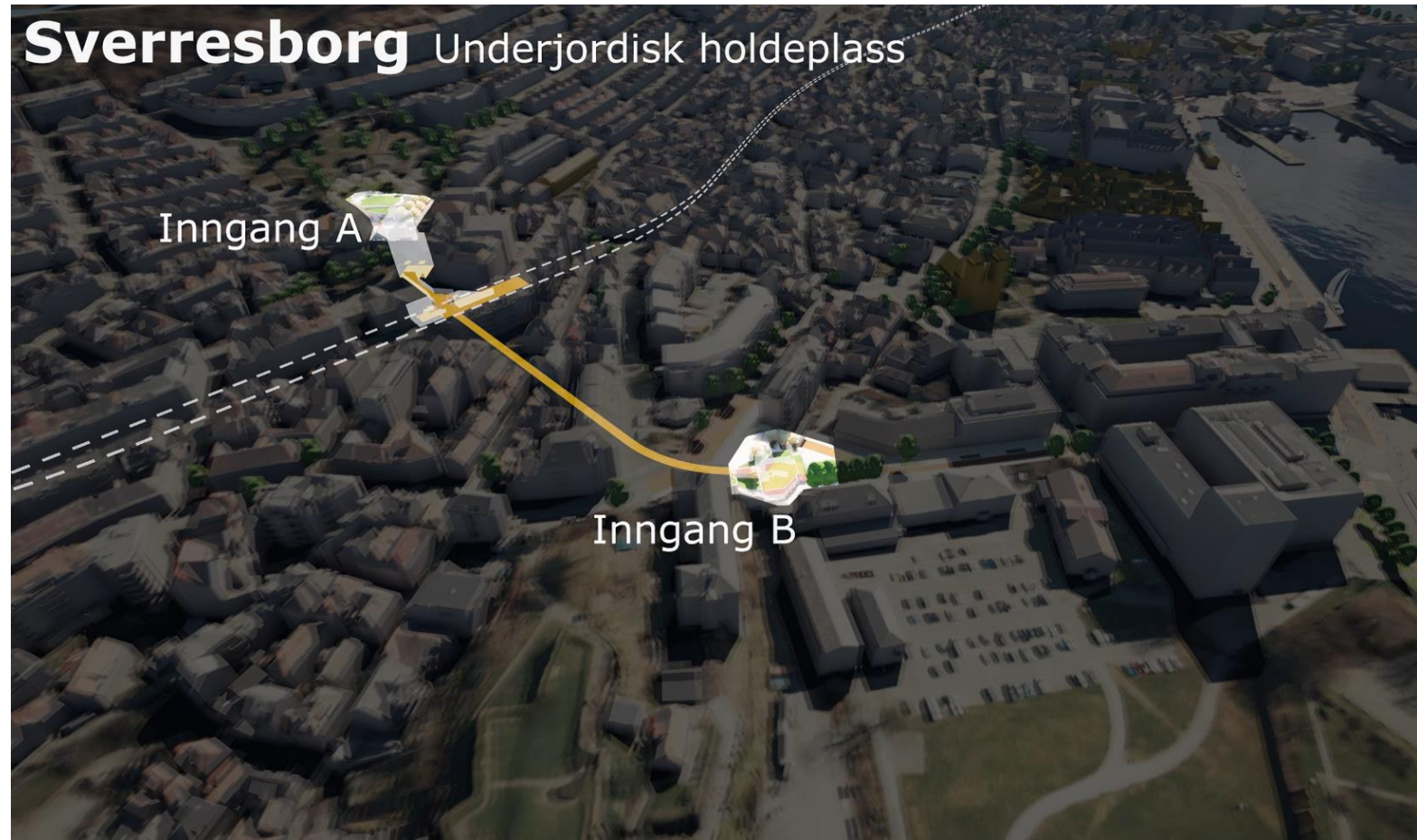
Heggebakken

- Banen går ned i bakken inn mot tunnelinnslaget
- Heggebakken blir oppgradert som gatetun
- Deler av Bergen katedralskole må rives
- Domkirken, eldste del av katedralskolen og Asylplass 2 skal ikke påføres skade
- Det legges til rette for gjenoppbygging av skolen

Tunnel, underjordisk holdeplass og vending

- Bybanen går i tunnel fra Heggebakken til Sjøgaten ved Slaktehustomten
- Underjordisk holdeplass bak Sverresborg har to utganger:
 - Sandbrogaten
 - Fredens Bolig ved Ladegårdsgaten
- De to utgangene betjener hvert sitt område i sentrum/Sandviken
- Det etableres vendeanlegg ved underjordisk holdeplass
- En av dagens to bybanelinjer vender her, og den andre linjen fortsetter til Åsane

Sandbrogaten

- Publikumsinngang innerst i Sandbrogaten
- Oppgradering av Sandbrogaten til torg
- Gangtunnel til holdeplass: 220 meter
- Heis fra gangtunnel opp til Sandviksveien ved Dr. Wiesener

Illustrasjonen er delvis bearbeidet med KI

BERGEN
KOMMUNE

Fredens Bolig

- Publikumsinngang Fredens Bolig ved Ladegårdsgaten
- Heis opp fra holdeplass, ikke trapp/rulletrapp
- Inngangen etableres i dagens parkområde.
- Park med ballbinge gjenoppbygges på taket til konstruksjonen.

Sandviken

- Banetraséen i Sjøgaten og Sandviksveien går parallelt med to-vegs gate. Dette gir et bredt trafikktersnitt
- Flere steder må tverrsnittet utvides for å gi plass.
- Det er begrenset med plass til sykkel og gående sammen med bane og bil.
- Hovedsykkelruten er lagt til "øvre nivå": Amalie Skrams vei, Ekregaten. Det tilrettelegges for sykkel i "nedre nivå" sammen med banen der det er mulig.

Sjøgaten

- Tunnelportal i Sjøgaten
- Muren reetableres
- Johan Mohrs veg blir smalere og uten biltrafikk
- Ny rampe for gående og syklende ned fra Brannstasjon i Sandviksveien ned til gang- og sykkel tunnelen under Rothaugen

Sandvikstorget

- Oppgradering av Sandvikstorget med sammenhengende byrom mot Kristiansholm
- Bybaneholdeplass og bussholdeplass
- To boliger flyttes inn på søndre del av torget
- Nytt 4-armet kryss nord for Sandvikstorget

Illustrasjonen er delvis bearbeidet med KI

BERGEN
KOMMUNE

Munkebotn

- Bybaneholdeplass ved tunnelportalen
- Ny gang- og sykkelbro erstatter dagens bro over Sandviksveien
- Hovedsykkelruten fortsetter i Amalie Skrams vei mot sentrum
- Gang- og sykkeltilbud på lokalvegen bak Reperbanen
- Nytt vegsystem med rundkjøring ved dagens utløp av Fløyfjelltunnelen. Videreføres fra gjeldende plan.

Illustrasjonen er delvis bearbeidet med KI

BERGEN
KOMMUNE

Grunnerverv

- Fem bolighus med til sammen 36 boenheter må innløses for å få til de foreslåtte løsningene
- Boligblokkene i Amalie Skrams vei 54 og Sandviksveien 44 D og Ladegårdsgaten 64-76 er foreslått revet
- Tre eneboliger i Fjæregrenden og Bakersmauet er foreslått flyttet til nye steder internt i Rosegrenden
- Flere næringseiendommer må innløses, blant annet deler av siloen til Bergen arkitektskole, deler av Bergen katedralskole og ST1 bensinstasjon i Sandviksveien
- Plan- og bygningsetaten har hatt møter med alle grunneiere som er direkte berørte av planforslaget

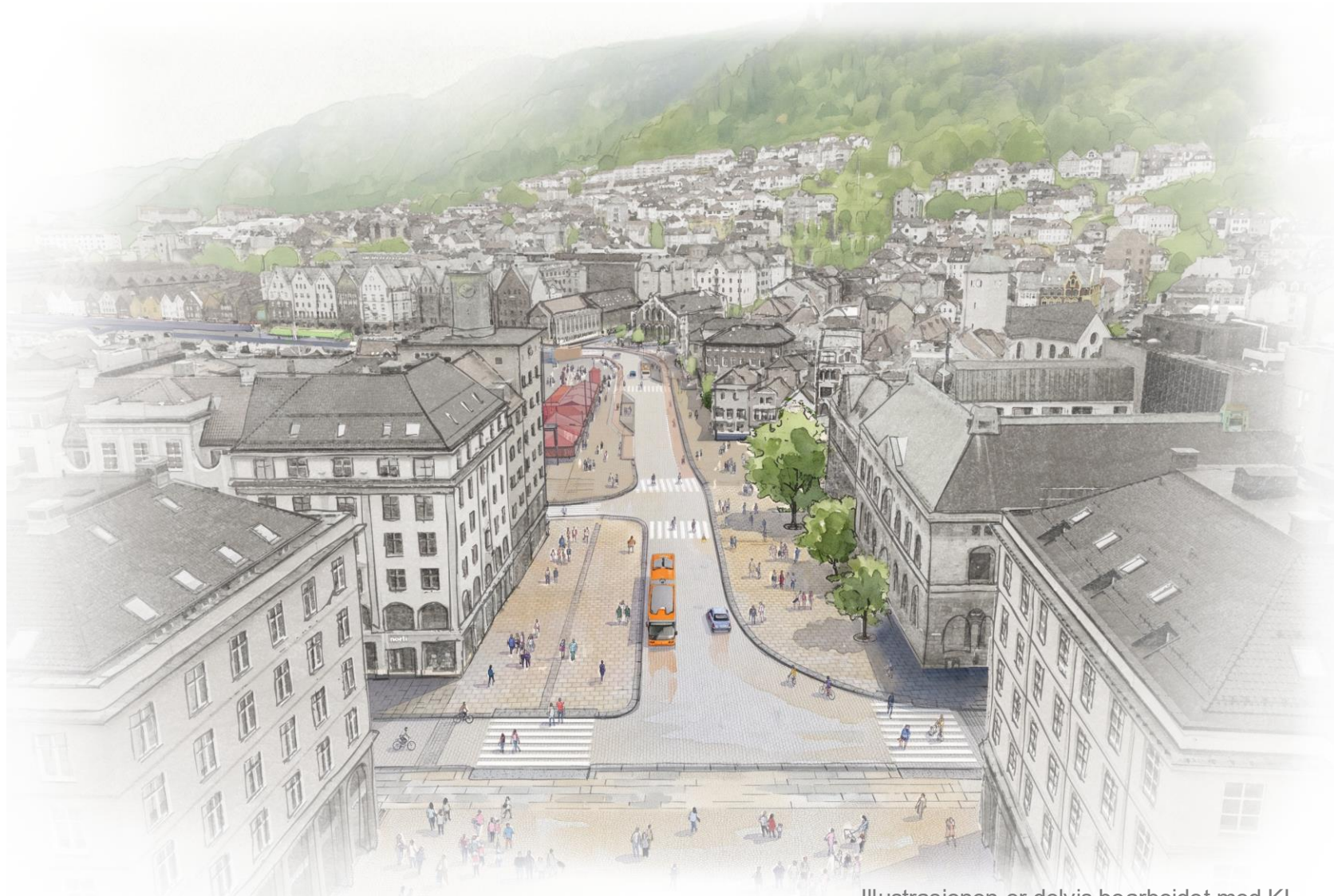
Hovedsykkelrute, Torget - Skuteviken

- Reguleringsplan for gange og sykkel gjennom sentrum
- Plangrensen strekker seg fra Småstrandgaten i sentrum til Skuteviken
- Nylig etablert sykkelveg rundt Festningen og i Sjøgaten videreføres frem til Bybanens tunnelportal i Sjøgaten ved Slaktehustomten

Torget

- Sykkelfelt starter på Torget ved kryss Strandkaian
- Bussholdeplasser på Torget
- Torget stenges for gjennomkjøring med privatbil
- Brede fortau og torg
- Fotgjengerkryssinger uten lysregulering

Bryggen

- Sykkelfelt langs Bryggen
- Svært begrenset trafikk
- Tilkomst og varelevering
- Lokale Sandviken-busser kjører Bryggen, Åsane-busser kjører Fløyfjelltunnelen
- Oppgradering av byrom. Styrke de tverrgående forbindelsene mellom bygg og kaifront
- Viderefører prinsipper fra tidligere planer

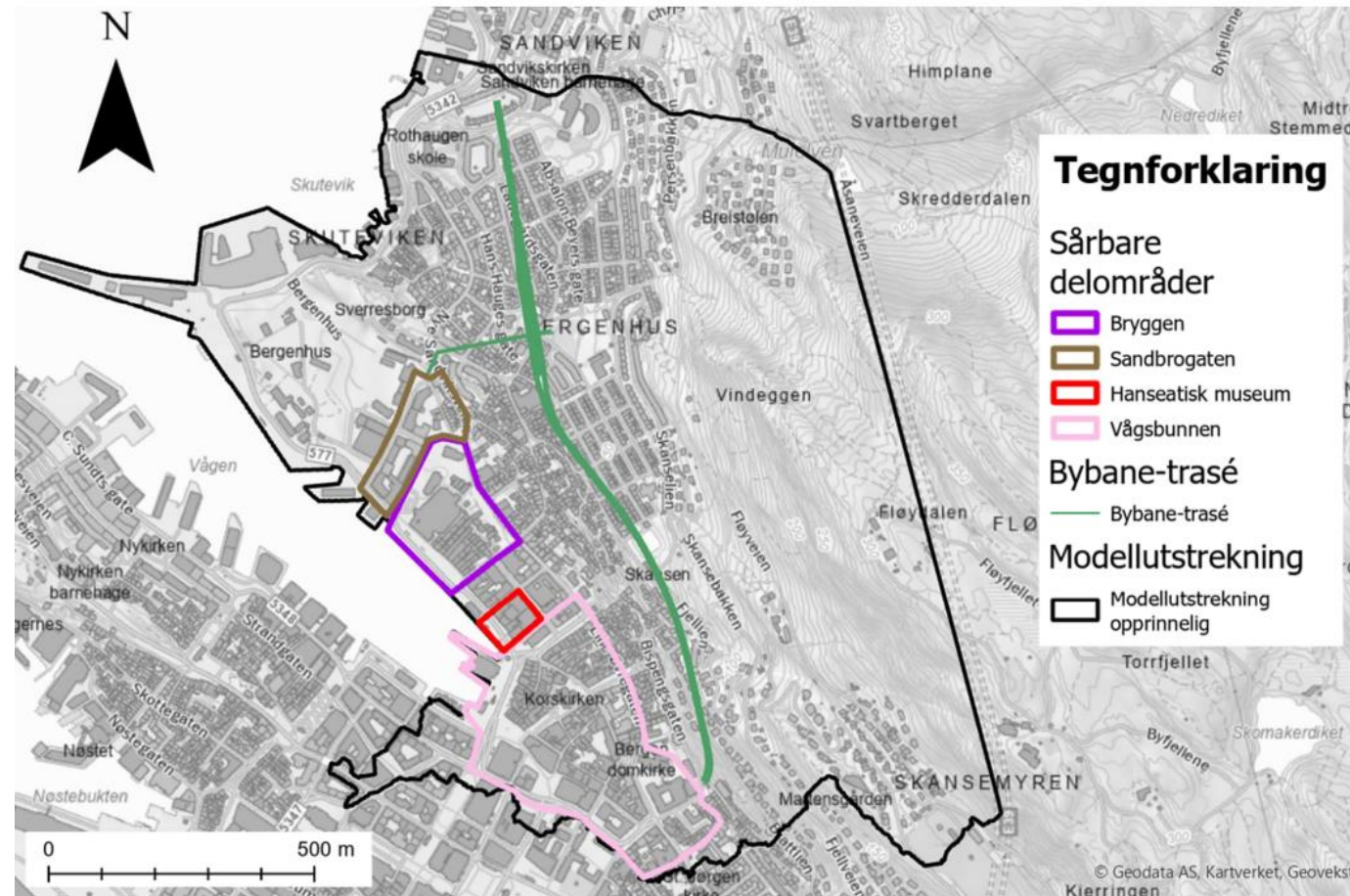
Illustrasjonen er delvis bearbeidet med KI

BERGEN
KOMMUNE

Sentrumstunnelen og grunnvannsnivå

- Det er alltid en risiko ved tunneldriving
- Tunnelarbeidene må gjennomføres uten uakseptabel senkning av grunnvannstanden i middelaldergrunnen i sentrum
- Det er gjennomført omfattende grunnundersøkelser
- Det er utarbeidet en grunnvannsmodell som har testet ulike scenarier for innlekkasje i tunnelen
- Det anbefales strenge tettekrav til tunnelen
- Tett overvåkning av grunnvannstanden både før, gjennom og etter anleggsperioden

Forholdet til verdensarven

- Konsekvensutredning for verdensarven (KUVA) vurderer at planforslagene samlet medfører stor negativ konsekvens for verdensarven
- Anbefaler avbøtende tiltak
- Utfordringer:
 - Middelalderske kulturlag
 - Grunnvannsforhold
 - Mindre funksjonell barrierevirkning av tosidig sykkelfelt
 - Redusert område ved inngangspartiet til Finnegården
 - Tap av verdifulle trebygninger i Sandviken

Illustrasjonen er delvis bearbeidet med KI

Virkninger og måloppnåelse av planen

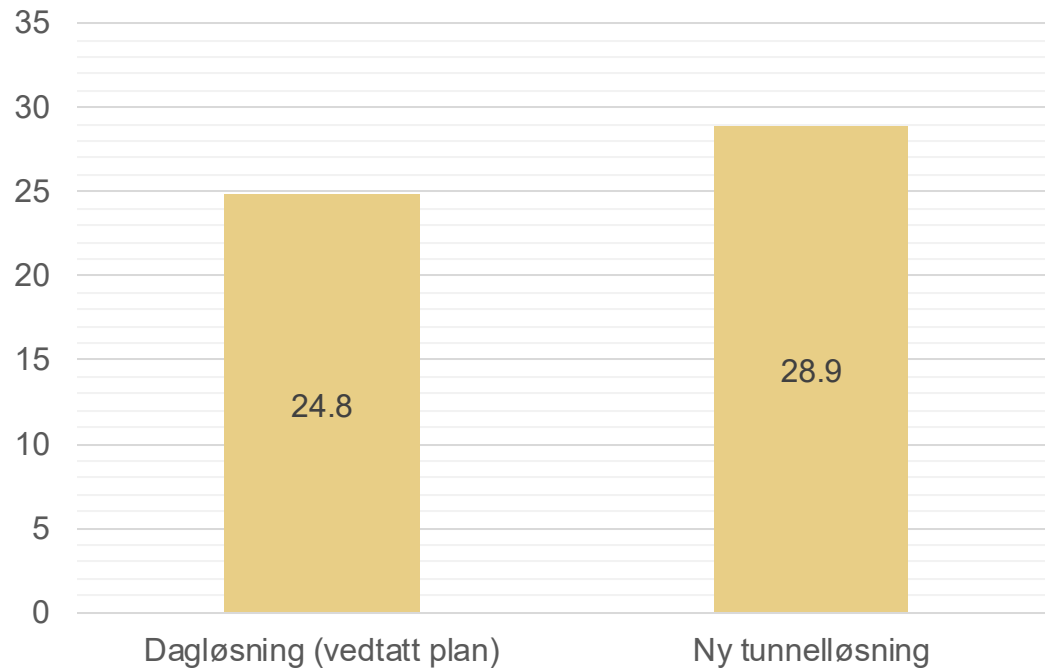
Bestillingen til etaten er presis og har vært førende for løsningsutviklingen. Det er ikke oppnådd god måloppnåelse innenfor alle målene for prosjektet.

- God måloppnåelse for kollektivtilbudet
- Økt tilrettelegging for gange
- Dårligere måloppnåelse for sykkel.
- Inngrep i viktige stående kulturmiljø både i sentrum og Sandviken
- Risiko for grunnvannssenkning i middelaldergrunnen
- Lite handlingsrom for å redusere kostnader i planprosessen.
- Planforslaget gir konsekvenser for flere eiendommer
- I anleggsperioden vil flere områder innenfor plangrensen bli sterkt berørt.

Oppdatert kostnadsanslag (Sentrum – Åsane)

Kostnadsanslag (P50), milliarder
2025-kroner

Differanse: 4,1 mrd. kroner (ca. 16 %)

Differansen mellom dagløsning og tunnelløsning skyldes i hovedsak:

- Økte kostnader for driving av tunnel (tettekrav + underjordisk holdeplass og vendeanlegg i fjell)
- Tunnelpåhugg som må bygges i flere faser
- Økte kostnader til grunnerverv

Planforslag og teknisk forprosjekt – dokumenter til offentlig ettersyn

- Plankart
- Reguleringsbestemmelser
- Planbeskrivelse
- Illustrasjonsplan
- Teknisk forprosjekt
 - Rapport og tegninger
- Grunnlagsnotater
- Konsekvensutredning kulturmiljø
- Konsekvensutredning verdensarven (KUVA)

Vedlegg til planbeskrivelsen:

- ✓ Støyrapport
- ✓ Risiko- og sårbarhetsanalyse
- ✓ Miljøprogram
- ✓ Kostnadsoppsummering
- ✓ Nyttekostnadsanalyse
- ✓ Kulturminnedokumentasjoner
- ✓ Med flere

Videre prosess

- Fagnotat og planforslag oversendes:
 - Plan- og bygningsetaten sender planforslaget til Byrådsavdeling for byutvikling **1. oktober**.
 - Byrådsavdelingen forbereder politisk sak. Forventet behandling i oktober.
- Offentlig ettersyn:
 - Alle dokumenter kommer til offentlig ettersyn
 - Alle berørte grunneiere og naboer varsles med brev
 - Bergen kommune arrangerer åpne informasjonsmøter og møter med grunneiere ved ønske
 - Offentlig høring forventes **november/desember**
 - Alle kan komme med merknader til planforslagene
- Vedtatt reguleringsplan:
 - Alle berørte grunneiere og naboer varsles med brev
 - Alle kan sende inn klage på vedtaket

Her finner dere informasjon, illustrasjoner og dokumenter

- [Miljøløftet: Bybanen fra sentrum til Åsane](#)
- [Bergen kommune: Reguleringsplaner for Bybanen](#)

